

I den sammenhæng vil jeg også sige, at jeg synes, vi skal prøve at vinde noget tid til at få belyst og diskuteret, også med mennesker rundt omkring i landet, hvad det er, vi vil opnå. Vi står – forhåbentlig da – over for en afvikling af landbrugsstøtten. Vi står over for at skulle sikre en vandmiljøplan III, forhåbentlig med et kraftigt element af natur og økologi. Vi står over for at skulle se på, hvordan vi kan sikre et generationsskifte i dansk landbrug i en situation, hvor landbrugsstøtten bliver afviklet, hvor vi får et markant prisfald, hvor der bliver helt andre vilkår for landbrugsproduktion og måske også helt andre muligheder, således at det måske om nogle få år ikke vil være sådan, at det er et kapitalistisk landbrug, vi er på vej henimod, med enorme industrielle svinefarme og et enormt tryk på naturen, en fuldstændig uansvarlig produktion, der også er i strid med elementær dyrevelfærd osv., men måske vil have en mulighed for at begynde nye former for decentralisering under hensyntagen til miljøet.

Fru Ritt Bjerregaard var inde på, at vi er nede omkring, at ca. 1 pct. af befolkningen ejer to tredjedele af jorden, og det er simpelt hen ikke acceptabelt. Perspektivet kan da ikke være, at denne jord skal anvendes på en sådan måde, at så få som overhovedet muligt er beskæftiget inden for landbruget. Det er jo det, som det her lovforslag lægger op til. Det er et perspektiv, der går ud på, at så få som muligt skal eje det og så få som muligt skal være beskæftigede i landbruget. Det er jo simpelt hen uden perspektiv for noget som helst.

Så vi vil egentlig foreslå regeringen, at man laver en slags moratorium her og siger: Lad os tage en ordentlig debat forfra, for det her var altså et fejlskud. Ministeren ramte ved siden af skiven, og det er så dét. Hvis ministeren vil erkende det, er det jo fint; så kan vi jo begynde forfra på en dialog.

Så har der f.eks. været en diskussion, om man så skulle give sig til at slække på fortrinsstillingen for måske at få nogle lavere arealgrænser osv. osv. Der vil vi i Enhedslisten tilråde, at vi går med både livrem og seler. Vi vil i hvert fald ikke begynde at slække på noget som helst i den nuværende situation, hvor strukturudviklingen forløber hen over hovedet på de mennesker, som skal være her og leve af og også kunne nyde vores natur. Så det er i hvert fald en opfordring til ministeren – men det er jo også noget, som et flertal i udvalget kan sikre.

Vi vil arbejde for, at vi først får en vandmiljøplan, at vi får overblik over afviklingen af landbrugsstøtten. Vi slipper ikke nogen strukturudvikling løs, som det allerede sker alt for meget, før vi har set, hvordan vi kan skabe et bæredygtigt landbrug med mere natur, flere ejere, flere, der er beskæftiget, og ikke den der perspektivløse kapitalistiske drift, som det her lægger op til. Det vil være vores udgangspunkt i eventuelle kommende forhandlinger.

Kl. 16.50

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg skal nok lade være med at stille mere end ét spørgsmål til hr. Keld Albrechtsen. Det er heller ikke sikkert, jeg får et svar på det, men hvor er det, udover i primærlandbruget at der bliver færre beskæftiget i landbrugserhvervet?

Det næste er: Jeg hører næsten på hr. Keld Albrechtsens tale, at man ønsker de samme tilstande indført her i Danmark, som man havdeovre østpå før Murens fald. Det skal være fælles, det hele, og så skal vi se, hvad der kommer ud af det: I praksis skal vi tilbage til roehakken igen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg tror, at hr. Jens Kirk måske lidt nærmere skal studere den form for tvangskollektivisering, som fandt sted i Sovjetunionen. Det var faktisk et forsøg på at gennemføre en industriel stor-drift i landbruget, ligesom vi nu oplever, bare under kapitalistiske former, her i Danmark. Desværre går det i samme retning som det, der var i Sovjetunionen. Der er lidt anderledes ejendomsforhold, men ellers er det den samme form for produktion i strid med befolkningens interesser, i strid med naturen.

Så jeg tror sådan set, at jeg kan sige til hr. Jens Kirk, at det hverken er den sovjetiske model eller hr. Jens Kirks model, som Enhedslisten går ud fra. Vi ønsker f.eks. at få mindre enheder på slagterier, mejerier osv. Det kan også give mere beskæftigelse, bedre produkter og – jeg tror, det var hr. Touborg, der var inde på det – mere varierede produkter, som kan give flere beskæftigede netop i mejerier og slagterier osv. i stedet for den monopolindustri, vi har i dag.

Men det er den vej, det går med partiet Venstre. Det er i retning af monopoliseringer og koncentration i hele landbruget og den tilknyttede industri.